

Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Perspektivy vývoje oddlužení v kontextu tzv. druhé šance

Diskusní seminář „Oddlužení 4.0 – a co dál...?“
Pracov u Tábora

Mgr. Ondřej Zezulka
odbor legislativní

- Wetmore v. Markoe (1904):
 - „Systémy úpadku jsou vytvořeny s cílem ulevit poctivým dlužníkům od **břemena zadlužení, které se stalo utiskujícím** a nedovolí jim **čerstvý start podnikání** nebo komerčního života osvobozeného od závazků a odpovědností, které mohly vyplynout z **podnikatelského neúspěchu**.“

- Neal v. Clark (1877):
 - Úpadek je „obecným právem, dle kterého může být **poctivý občan osvobozen od břemene beznadějně platební neschopnosti**“.

- „Finský“ problém

Stav projednávání směrnice

- ❑ Základy konceptu „druhé šance“ již 2000, výzva Rady Evropské unie v 2011. Doporučení o novém přístupu k neúspěchu k podnikání a k platební neschopnosti v 2014.
- ❑ Ke dni 30. 11. 2018 probíhají triology, hlava III zatím neprojednávána.
- ❑ Tříletá transpoziční lhůta – harmonogram:
 - 04/2019 přijetí směrnice
 - 05/2019 konec funkčního období Evropského parlamentu
 - 12/2019 první návrh transpozičního předpisu?
 - ?/2021 schválení transpoziční normy parlamentem?
 - 10/2021 volby do Poslanecké sněmovny PČR
 - 04/2022 konec transpoziční lhůty

Východiska směrnice

- ❑ Žádná práva spotřebitelů, žádná ochrana slabší smluvní strany.
- ❑ Pragmatické, **ekonomické důvody**:
 - posilování stigmatizace úpadku,
 - snižování ochoty nést podnikatelské riziko,
 - přetrvávání negativního kreditního skóre vylučují další úvěrování
 - negativním dopadům na zaměstnanost
 - negativním dopadům na růst
 - negativním dopadům na inovace
 - předcházení *forum shopping*
 - nutnost řešit **problém NPLs**
- ❑ Tlak velkých systémových věřitelů a bankovních asociací na řešení nezdravých aktiv
 - iniciativa AECE (*Accelerated Extrajudicial Collateral Enforcement*)

Požadavky směrnice

□ 4 cíle hlavy III:

- 1) zpřístupnit podnikajícím fyzickým osobám alespoň jeden typ řízení, který vede k plnému oddlužení (čl. 19)
- 2) harmonizovat maximální dobu oddlužení (čl. 20)
- 3) skončení oddlužení pozbydou účinnosti překážky omezující ve výkonu podnikání (čl. 21)
- 4) konsolidovat oddlužení pro podnikatelské i osobní dluhy (čl. 23)

Ad 1) zpřístupnění (čl. 19)

- Soudní nebo správní řízení?
- Co notifikace do přílohy A nařízení č. 2015/848 o insolvenčním řízení?
- Podmínka míry splacení nezajištěných věřitelů
- Limity povinnosti splácet (srov. nový § 398b InsZ)

Ad 2) doba oddlužení (čl. 20)

- Obecná maximální doba oddlužení 3 roky** u OSVČ .
- Unese český právní řád přísnější podmínky spotřebitelů?
- Odchytky** („za přesně definovaných okolností a na základě řádně odůvodněných případů“):
 - prodloužení doby oddlužení,
 - vyloučení nebo omezení přístupu podnikatele k oddlužení
 - vyloučení některých typů pohledávek
- Okamžik **zahájení plynutí doby oddlužení**
 - splátkový kalendář**: nejpozději schválení splátkového kalendáře
 - zpeněžení majetkové podstaty**: zahájení řízení nebo vymezení majetkové podstaty
 - kombinace**: výběr
- Přiznání osvobození nebrání pokračování ve zpeněžování.

Ad 3) překážky podnikání (čl. 21)

- ❑ Obecně **vyloučeno přetrvání zákazu výkonu podnikatelské činnosti** po uplynutí doby oddlužení.
- ❑ Výjimka pro členy profesí, na které dopadají **zvláštní etická pravidla** nebo požadavek reputace či odbornosti.
 - Fit & Proper test ČNB

Ad 4) konsolidace (čl. 23)

- ❑ Konsolidace = současné oddlužení od dluhů pocházejících i nepocházejících z výkonu podnikatelské činnosti

- ❑ Jediné řízení nebo dvě konsolidovaná řízení?
 - srovnatelné podmínky oddlužení pro všechny dluhy

❑ **Základní teze transpozice**

- princip minimální harmonizace = minimální transpozice
- využít stávající funkční institut oddlužení podle InsZ
- pouze jeden model oddlužení podnikatelů
- odchylky na minimum
- nevytvářet zbytečné překážky oddlužení a subjektivní kritéria
- umožnit OSVČ podnikat a nastavit rozumnou výši srážek

❑ „Finská“ cesta

Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Děkuji za pozornost
